

2° Blasphemis reverentia externa in Deum, in Crucem....., v. gr. deosculari reverenter Crucifixum, vel imagines sacras, aut dicere devote: *Sit nomen Domini benedictum. Laudetur Iesus Christus.*

3° Amatoribus mundi eiusque pomparum, meditatio aliqua de vanitate rerum mundanarum, v. gr. dum mane surgunt, aut cubile petunt, vel renovatio sponsionum in Baptismo factarum.

4° Illis, qui saepe Missam omittunt, aliqua Missa supererogatoria audienda, v. gr. duplex die Dominica, aut una die feriali, vel visitatio aliqua sanctissimi Sacramenti pluries facienda, etc.

5° Servantibus odium opera aliqua charitatis in proximum, v. gr. inimicum salutare, aut alloqui (prudenter tamen); oratio et actus charitatis pro proximo in genere, et etiam specialiter pro inimicis; recitatio Orationis Dominicae pro iisdem, praesertim horum verborum: *Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.*

6° Libidinis aliqua mortificatio, aut commoditatum subtractio, praesertim fuga occasionum (32), oratio, Sacramentorum frequentatio, firmi propositi frequens renovatio, novissimorum memoria, etc.

7° Furibus et avaris eleemosyna aliqua iuxta eorum facultates, etiamsi as unicus aliquoties in pauperes vel in Ecclesiam erogandus esset. Nunquam autem imponendae sunt graves eleemosynae, nisi libenter acceptentur.

8° Superbis officia quaedam humilitatis, v. gr. deosculari terram, visitare pauperes, vel ipsis benigne subvenire, eos humaniter tractare, vel elicere varios actus humilitatis, v. gr. dicere cum publicano: *Domine, propitius esto mihi peccatori.*

9° Gulosis et ebriosis subtractio aliqua ciborum, abstinencia a cibo et potu extra consuetas refectiones, vel abstinencia a vino tali die, aut prohibitio ne in refectionibus talis vini quantitas excedatur, etc.

Adde etiam opera mortificationis quae in §. praecedente indicata sunt.

(32) Intellige de occasionibus saltem paullo remotis; nam *proximas* ius naturae cavendas praecipit.

PARS TERTIA
DE MINISTRO POENITENTIAE.

Agendum 1° de potestate Ministri; 2° de eius officio.

CAPUT I.

DE POTESTATE MINISTRI.

Quam miranda est Sacerdotis, non ad altare solum litantis, sed etiam in Poenitentiae tribunali sedentis potestas! Nulla sane est in terris praestantior dignitas, nullum sublimius ministerium, nullus gradus illo eminentior, cui tribuitur peccata dimittendi facultas. *Quis est hic, qui etiam peccata dimittit?* clamabant infideles Iudaei, *Luc. 7. 49.* Et iterum: *Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus?* *Luc. 5. 12.* — Et homo nunc etiam peccata dimittit, et quidem potestate propria, licet divinitus accepta! Non enim sacerdos nudum exercet ministerium, ut Tridentina Synodus definivit; sed Christi ipsius personam gerit, dum tribunal erigit, et sententiam absolutionis pronuntiat: *Dedit nobis ministerium reconciliationis!* *2. Cor. 5. 18.*

349. — Tria requiruntur ad potestatem adaequatam Ministri Poenitentiae, scilicet 1° potestas Ordinis; 2° potestas iurisdictionis; 3° approbatio.

I. Requiritur potestas *Ordinis*, idest quae Ministro competit vi ordinationis, et est characteri sacerdotali intrinsece annexa. Ratio est, quia solis Sacerdotibus dictum est a Christo: *Accipite Spiritum Sanctum; quorum remiseritis peccata, remittuntur eis.* *Ioann. 20. 22.* — Constat aliunde multiplice Ecclesiae definitione.

II. Requiritur potestas *iurisdictionis*, idest potestas, qua Sacerdos ut iudex potest in aliquos utpote subditos suos ferre sententiam. Constat ex *Tridentino*, sess. 14. c. 7.

III. Requiritur *approbatio* ad confessiones tum *licite* tum *valide* excipiendas, seu publicum iudicium de idoneitate Sacerdotis ad confessiones excipiendas. — *Trident. sess. 23. c. 15. de Reformat.*

Agendum 1° de approbatione; 2° de iurisdictione; 3° de reservatione casuum.

ARTICULUS I. — DE APPROBATIONE.

Approbatio defini potest: *Iuridicum Praelati iudicium de idoneitate Sacerdotis ad audiendas confessiones.*

Hinc ad concedendam approbationem non requiritur essentialiter examen: iudicium enim prudens de idoneitate etiam sine examine haberi potest, quando de hoc aliunde constet.

Hoc autem iudicium debet esse adaequatum, scilicet tum ex parte intellectus quoad scientiam et prudentiam, tum ex parte voluntatis quoad morum sanctitatem vicario Christi in hoc ministerio congruam (1).

350. — *Dico I.* Requiritur approbatio ad confessiones tum licite, tum valide excipiendas (2). Constat ex *Trident.* sess. 23. c. 15. *de Reformatione*, ubi sic statuitur: *Nullum (Sacerdotem) etiam regularem, posse confessiones saecularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus iudicetur, et approbationem, quae gratis detur, obtineat.*

351. — *Dico II.* Approbare potest solus Episcopus, aut qui habet iurisdictionem quasi episcopalem. Ratio est, quia ad solos Ecclesiae Praelatos pertinet iudicare de idoneitate Ministrorum ad audiendas confessiones deputandorum. Constat etiam ex *Conc. Trident.* supra citato. — Potest autem Episcopus approbare sive *per se* sive *per alium* a se delegatum; quia approbatio est actus iurisdictionis; iurisdicatio autem ordinaria potest delegari. — S. Lig. n. 550. 558.

Advertendum porro, quod iuxta praesentem Ecclesiae disciplinam, una cum approbatione etiam iurisdicatio a Praelato Sacerdotibus conferri solet, exceptis Regularibus exemptis (3), ac proinde usu communi approbationis

(1) Haec tamen ad essentiam non pertinent. Quocirca Ordinarius *illicite* quidem, *valide* tamen eum approbaret qui hisce dotibus forte destituatur.

(2) Hoc valet quoad ecclesias ritu latino utentes; non item quoad orientales. Quinimo Verricelli (*De Apost. Mission.* tit. XV. q. 223.) advertit, neque Missionarios latini ritus pro audiendis confessionibus indigere licentia Episcopi Graeci catholici. *Satis est* (inquit), *si coram Episcopo Graeco reverenter exhibeant suae Missionis, aut sacerdotalis Ordinis litteras; nam hoc sufficit, ut possint, concessa licentia celebrandi, etiam confessiones audire. Probatur, quia Sacerdotes Latini apud Episcopos Graecos non debent esse peioris conditionis, ac Sacerdotes Graeci: sed Sacerdos Graecus peregrinus adveniens, ostensis sui Sacerdotii litteris, et obtenta ab Episcopo Graeco licentia celebrandi, mox potest et celebrare et*

confessiones audire, quia apud Graecos nullus sacerdos est, qui non possit confessiones audire, sed in ipsa ordinatione accipit facultatem et iurisdictionem absolvendi; ergo idem pariter dicendum de Sacerdote Latino, cui hoc ipso quod Episcopus Graecus dat facultatem celebrandi, censetur etiam dare facultatem audiendi confessiones. Imo si Episcopus Graecus non curat videre dimissorias peregrinorum Sacerdotum Graecorum, et sinit eos, nulla expressa data licentia, et ministrare Sacramentum Poenitentiae, idem videtur dicendum de Sacerdote Latino Missionario. Debet tamen Missionarius petere licentiam a Vicario Episcopi Latini Catholici, si ibi adsit (). Cf. Op. Th. Mor. V. 5. de Poenit. n. 545. ubi rem aliter se habere significavimus.*

(3) Non sic ista accipias, quasi Episcopus iurisdictionem Regularibus tribuere nequeat; innuitur dumtaxat, Regulares Epi-

nomine etiam iurisdicatio comprehenditur. Olim vero, ante Tridentinum scilicet, cum approbatio Episcopi necessaria non esset, iurisdicatio communiter a Parochis concedebatur; quae quidem facultas modo in parochis vix exercitium habet, cum vix reperiri nunc possit sacerdos, qui simul cum approbatione non etiam iurisdictionem ab Episcopo iam acceperit.

352. *Quaesita.* — *QUAER.* 1° *A quonam Episcopo habenda sit approbatio?*

Resp. Approbatio tribui debet ab Episcopo dioecesis, in qua confessiones excipiendae sunt; unde non sufficit approbatio sive Episcopi poenitentium sive Episcopi Sacerdotum. Constat ex *Bulla Innoc. XII.* an. 1700., ubi sancitum est: *Confessarios, tam saeculares quam regulares, quicumque illi sint, nullatenus posse audire poenitentes sine approbatione Episcopi loci, in quo ipsi poenitentes degunt; neque ad hoc suffragari approbationem semel vel pluries ab aliis Ordinariis aliarum dioecesium obtentam, etiamsi poenitentes illorum Ordinariorum, qui tales Confessarios approbassent, subditi sint.* — Deinde declarat Pontifex alias confessiones fore nullas, et Confessarios suspensos. Hanc Constitutionem confirmavit *Bened. XIV.*, per *Bullam* quae incipit *Apostolica.* — Vide S. Lig. n. 548. (4).

scopi delegatione non indigere, quippe qui iurisdictionem habeant (ut infra dicitur) a Sede Apostolica per proprios praelatos delegatam.

(4) Cum Synodus Tridentina diserte non explicasset, a quonam Ordinario approbandi essent Confessarii, in tres diversas abierant sententias Doctores, ut videre est etiam apud S. Alphonsum (lib. 6. n. 548.). Alii enim approbationem petendam esse aiebant ab Ordinario *sacerdotis*, quippe in hunc ille solus iurisdictionem haberet; alii vero ab Ordinario *poenitentis*, propterea quod illi ius inesset inspiciendi, cuinam suas oves committeret: alii demum ab Ordinario *dioecesis*, ubi fit confessio.

Et quidem primae ex hisce sententiis (quam alioqui tanquam probabiliorem amplexi fuerant Doctores gravissimi) debetur opinio illa tot dissensionum auctrix, quod Regulares, semel atque ab aliquo Ordinario approbationem essent consequuti, possent deinde in qualibet alia dioecesi citra Or-

dinariorum approbationem confessiones excipere, utpote qui nec aliam horum approbationem, nec delegationem iurisdictionis, quam a Sede Apostolica habebant, necessariam sibi esse existimarent. Quibus occurrit Constitutio: *Cum sicut*, 12. Sept. 1628. Urbani VIII., in qua aboletur privilegium quoque alias quibusdam Religiosis indultum, *ut Sacramentales confessiones audire valerent, etiamsi ab Episcopis dioecesanis ad id examinati et approbati non fuissent.* Et quoad omnes Religiosos accessit etiam Constitutio *Superna* Clementis X., quae §. 4. decernit, *Religiosos ab Episcopo ad confessiones saecularium in sua dioecesi audiendas approbatos, non posse in alia dioecesi eas absque Episcopi dioecesani approbatione audire, quamvis poenitentes subditi sint eius Episcopi, a quo ipsi Religiosi iam fuerunt approbati.*

Cumque hac Clementis X. Constitutione non videretur quaestio sublata (Vid. La Croix, lib. 6. part. II. n. 1516.), propterea

353. — **QUAER.** 2° *An absolvere quis possit proprium subditum in aliena dioecesi sine approbatione Ordinarii?*

Resp. 1° *Affirm.*, si habeat iurisdictionem vere *personalem* seu *ordinariam* in illum. Ratio est, quia quisquis ratione muneris sui habeat iurisdictionem ordinariam, censetur approbatus ipso iure ad suos ubique audiendos: neque iurisdictione ordinaria, dummodo fiat sine strepitu iudiciali, aretatur ad locum: sed nisi specialiter restringatur, ubique exerceri potest. — *Ita communiter* cum S. Lig. n. 548. — Reuter, n. 348. — Lacroix, n. 1516., et alii contra *paucos*. Hinc Episcopus et Parochus subditos suos extra parocciam et dioecesim absque approbatione Episcopi loci absolvere possunt.

Resp. 2° *Neg.*, si in poenitentem habeatur tantum iurisdictione *delegata*; quia haec *per se* censetur mere *territorialis*, non autem *personalis*, et proinde non sequitur delegatum extra territorium. — *Ita iidem auctores.*

QUAER. 3° *An sufficiat approbatio praesumpta?*

Resp. *Neg.* Ratio est, quia ex *Conc. Trident.* requiritur approbatio actu et absolute existens, et iam obtenta. Ad eiusmodi autem approbationem requiritur consensus actualis signo aliquo declaratus. Imo nec licet incipere confessiones antequam consensus ille, per litteras petitus, receptus fuerit, etsi certo obtinendus videatur. — *Ita communiter.* — S. Lig. n. 570.

A fortiori autem non valet ratihabitio approbationis etiam prudenter praesumpta; quia ratihabitio locum habet tantum in actibus, quorum valor in futurum suspendi potest; sed valor absolutionis praesentis suspendi nequit; valor enim Sacramentorum pendere non potest ab actione futura (5). — S. Lig. *ibid.*

quod tum ipsa, tum praecedens Urbani VIII. de solis Regularibus id statuebant; hinc nova Constitutio Innocentii XII. (e qua A. nonnulla refert), etiam confessarios saeculares comprehendens, et decernens *Bullam Cruciatam Sanctae nihil novi iuris induxisse, nullumque privilegium continere, quoad approbationem Confessoriorum contra formam Concilii Tridentini...*, adeo ut Confessarii tam saeculares, quam Regulares, quicumque illi sint, etc., ut in particula ab A. descripta. Et quandoquidem nonnulli, uti v. gr. Salmanticenses (*De Privileg.* cap. 4. n. 11.) contendebant, Innocentii XII. Constitutionem, quae de *Bulla Cruciatam* agebat, non extendi necessario ad alia pri-

vilegia eligendi sibi Confessarium, v. gr. quae concedantur per Iubilaeum; proinde Benedictus XIV. (*Const. Apostolica indulta*, 5. Aug. 1744.) statuit ac declaravit, ea, quae Praedecessores Rom. Pontifices Innoc. XII., Innoc. XIII., et Benedictus XIII. decreverant *circa intelligentiam et usum indulti Bullae Cruciatam*, etiam in reliquis eiusdem generis *indultis pariformiter valere atque obtinere debere*. Ex quibus omnibus manifeste patet, primam ac secundam ex recensitis superius sententiis iam pro antiquatis habendas esse.

(5) Confer tamen ea, quae superius dicta sunt (n. 43.) de sacramentis, quae valida sint, sed informia.

354. — **QUAER.** 4° *An Episcopus possit valide et licite limitare approbationem quoad certum tempus, locum et personas?*

Resp. 1° *Affirm.* quoad *validitatem*, etiam sine causa. Ratio est, quia est actus omnino dependens a voluntate Episcopi ut Superioris. Hinc sicut valide approbationem recusare potest, sic eam potest solum cum restrictione concedere. Id constat etiam ex propositione 13^a ab *Alexandro VII.* damnata: *Satisfacit praecepto confessionis annuae, qui confitetur regulari Episcopo praesentato, sed iniuste reprobato*. Ergo denegatio approbationis, etiam iniusta, est valida; ergo *a fortiori* restrictio. — Constat etiam ex *Conc. Trident.* sess. 23. c. 15., ubi dicitur: *Nisi approbationem obtineat*. At vero qui eam obtinet cum restrictione, simpliciter non obtinet pro casibus exclusis... Ergo, etc. — S. Lig. n. 542. — Lugo, disp. 21. n. 51.

Resp. 2° *Quoad liceitatem, disting.* — Potest quidem Episcopus restringere aut etiam omnino negare approbationem iusta de causa, ut patet; quia in hunc finem inducta est necessitas approbationis, ut idonei a non idoneis secernantur. Secus vero, si id absque iusta causa agat.

QUAER. 5° *Quaenam sint iustae causae approbationem limitandi ad tempus, etc.?*

Resp. Sunt ut plurimum sequentes: 1° si nunc sit necessitas habendi plures Confessarios, quae postea cesset; 2° si adprobandus habeat quidem sufficientem scientiam, sed merito maior desideretur ad approbationem perpetuam; 3° si prudenter timeatur ne post habitam semel approbationem perpetuam, studium negligat; 4° ad experiendum, quomodo se gerat in excipiendis confessionibus, videlicet an principia generalia bene applicet, etc.

355. — **QUAER.** 6° *An possit Episcopus valide et licite revocare approbationem concessam?*

Resp. 1° *Affirm.* *ratione validitatis*, etiam sine iusta causa. Ratio est, 1° quia talis revocatio fit in re Episcopo ita subiecta, ut ab illo tantum provenire queat; 2° quia approbatio, etiam iniuste revocata, iam non existit, seu non potest dici simpliciter habita seu obtenta. — *Ita communiter* cum S. Lig. n. 551. — Billuart, diss. 6. art. 5.

Resp. 2° *Ratione liceitatis, dist.* 1° Potest quidem Episcopus iustis de causis revocare approbationem etiam illimitate concessam; hoc enim sequitur ex necessitate approbationis, quae postulat, ut quisquis cessat esse idoneus, ab officio removeatur. 2° Non potest autem approbationem revocare sine iusta causa. Etenim ex dictis non potest Episcopus approbationem denegare sine causa; ergo *a fortiori* non potest sine causa concessam revocare; siquidem ex effato: *Turpius eiicitur, quam non admittitur hospes*. — S. Lig. etc.

356. — *QUAER. 7° An Episcopus Sacerdotem extraneum approbare possit?*

Resp. Episcopus approbare potest quemlibet idoneum in sua dioecesi actu existentem, etsi transeundo tantum. Constat ex praxi universali et sententia communi Theologorum contra *paucos*, qui ad hoc requirunt *quasi-domicilium*, aut saltem *domicilium habitationis* in dioecesi Episcopi approbantis (6). Ratio est, quia delegatio sive mandatum committi potest cuivis, dummodo capax sit. Constat insuper ex praxi quae universaliter in Ecclesia servatur. — *Recole* Decretum *Innocentii XII.*, supra relatum n. 352.

(6) Hoc nimirum erat consecrarium sententiae quae statuebat, approbationem ad excipiendas confessiones requirendam esse a proprio sacerdotis Ordinario. Cumque ex iure nemo fiat subditus Ordinarii cuiuspiam nisi ratione domicilii aut quasi-domicilii, exinde horum alterutrum DD. illi exigebant, ut quispiam approbari ab Episcopo posset. Porro cum iam antiquata sit illa sententia, antiquatum manet et eiusdem consecrarium. Quod autem nonnulli scriptores doctrinam istam iam obsoletam repetant, et approbationem opinentur, solis subditis, qui tales sint iure domicilii aut quasi-domicilii, aut saltem habitationis concedi posse, mere tribuendum id videtur consuetudini haud infrequenti, qua quidam ad transcribenda antiquiorum placita, eorum ratione nullatenus inspecta, facile feruntur.

Interim advertite, quosdam doctores utique ad approbationis valorem exigere, ut sacerdos dici queat Ordinarii approbantis subditus. At subditum censent, semel ac pedem in dioecesim inferat, etiamsi nulla ibi manendi voluntas adsit. Ita Lugo: *Infero octavo, Religiosum approbatum ab aliquo Episcopo, dum in eius episcopatu versatur sive ut hospes sive cum domicilio: licet mutato domicilio vel reversus ad suum domicilium, si hospes erat, iam non maneat subditus illius...; si tamen postea redeat ad eundem episcopatum, recuperare ap-*

probationem...; et virtute illius absque nova approbatione posse audire confessiones; quia iterum fit subditus eiusdem Episcopi, a quo vel ab eius praedecessore fuit approbatus (de Poenit. disp. 21. n. 44.). Praeterea subditus hoc loco dicitur sacerdos sensu circumscripto, idest mere in ordine ad confessiones excipiendas. Ita idem Lugo (ibid. n. 35.): *Ordinarius suus in ordine ad confessiones huius dioecesis audiendas est solus ille, cui in ordine ad hoc munus subditur, et a quo, si in hac materia deliquerit, poterit puniri tamquam a suo iudice et Ordinario in hac serie causarum.* Et exinde bene cum his illud conciliatur, quod ipse (ibid. n. 33.) praemisit: *Episcopi ut dent licentiam audiendi confessiones etiam sacerdotibus exteris et hospitibus, non attendunt, nec quaerunt, an sint prius approbati, vel an venerint cum animo permanendi; sed solum an sint, vel non sint sufficientes.* Ita quidem Lugo; quocum si ita sententia prima ex tribus superius (not. ad n. 252.) allatis intelligatur, ut *subditus* dicatur quisquis Ordinario subiectus evadit in ordine ad audiendas confessiones, et solum quousque manet in eiusdem dioecesi, manifestum est eam sententiam optime componi cum tertia, quae ex Constitutionibus apostolicis tenenda est.

ARTICULUS II. — DE IURISDICTIONE.

Iurisdictio generatim sumpta est quaedam potestas moralis regendi subditos. Iurisdictio ecclesiastica duplex est: alia *in foro externo*, et est potestas ferendi leges, infligendi poenas, etc.; alia vero *in foro interno*, et potestas est absolvendi, vel ligandi in tribunali Poenitentiae.

De hac praecipue agemus. Duplex est autem, scilicet 1° *ordinaria*, quae alicui competit ratione officii habentis annexam curam animarum; 2° *delegata*, quae alteri datur ab habente ordinariam.

357. **Principia.** — I. Potestas *iurisditionis* ad confessiones excipiendas necessaria est, nec sufficit potestas *Ordinis*. Ratio est, quia absolutio est sententia iudicialia, quae ferri nequit nisi in subditos. Confessario igitur assignari subditi debent: hoc autem ad eum pertinet, qui auctoritate in eos subditos pollet. Insuper id ad rectum Ecclesiae regimen omnino requiritur. Incommodum enim maximum foret, si facultas absolvendi independens ab iis esset, quibus a Christo dictum est: *Quaecumque alligaveritis, erunt ligata...; quaecumque solveritis, erunt soluta.* Sed maxime constat ex *Conc. Trid.* sess. 14. c. 7.: *Quoniam igitur natura et ratio iudicii illud exposcit, ut sententia in subditos dumtaxat feratur: persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, et verissimum esse Synodus haec confirmat, nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam aut subdelegatam non habet iurisditionem.*

358. — II. Iurisdictio *ordinaria* competit 1° Papae pro tota Ecclesia *in utroque foro*; ipsi enim a Christo dictum est in persona Petri, *Matth. 16. 19.: Tibi dabo claves regni caelorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in caelis; et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in caelis.* 2° Episcopo pro sua dioecesi, pariter *in utroque foro*, cum haec ideo sit ipsi commissa, ut eam regat ac dirigat; 3° Parochis pro subditis *in foro interno*; 4° Abbatibus et Praelatis Regularium pro subditis.

III. Iurisdictio *ordinaria* potest *delegari*, seu per alium exerceri. Ratio est, quia delegatio est actus proprius potestatis ordinariae. Iurisdictio tamen ad audiendas confessiones non potest delegari, nisi Sacerdoti ab Episcopo approbato, ut constat ex supra dictis de approbatione. Quoad Parochos fere inutilis evasit facultas delegandi; quandoquidem Episcopi, ad quos pertinet confessarios approbare, iurisditionem simul et approbationem Sacerdotibus saecularibus conferre solent, ut *dictum est* n. 351.

IV. Iurisdictio *delegata* conceditur ab Ecclesia cuilibet Sacerdoti in

casu extremae necessitatis, seu in articulo mortis (7). Constat ex *Conc. Trident.* sess. 14. c. 7.

V. Expirat iurisdictio delegata ad confessiones excipiendas per revocationem a Superiore factam, vel per lapsum temporis praefixi, item morte delegantis, vel eius cessatione ab officio, si data fuerit pro aliqua persona particulari, et iudicium nondum inceptum sit, aut etiam si generaliter data fuerit, sed cum clausola, *ad arbitrium concedentis, ad beneplacitum nostrum*, vel alia simili. — S. Ligor. n. 558., 559. — Scavini (*).

359. Quaesita. — QUAER. 1° An iurisdictio delegata subdelegari possit?

Resp. Neg. generatim loquendo, videlicet nisi accedat specialis concessio delegantis; et tunc nomine ipsius delegantis subdelegari censetur. Ratio est, quia delegatus eam solam potestatem habet, quae ei conceditur; at conceditur ei sola potestas exercendi iurisditionem, non vero eam alteri committendi, nisi aliud exprimatur. Ergo etc. — Excipe, si quis substituatur in locum Pastoris ordinarii cum delegatione universali, v. gr. in vices Parochi defuncti; vel si quis delegetur ad universitatem causarum. — S. Lig. n. 566., et alii communiter.

360. — QUAER. 2° An Ecclesia suppleat iurisditionem, quando poenitentes ipsius defectum invincibiliter ignorant?

Resp. Advertendum prius est, defectum iurisditionis in diversis rerum adiunctis evenire posse. Etenim error esse potest vel *communis* inter fideles, vel *privatus* tantum alicuius personae. Rursum Sacerdos iurisditione carens potest habere titulum *coloratum*, vel solum *existimatum*. Titulus autem *coloratus* est titulus in se quidem falsus, sed tamen vere

(7) Paulo strictior est haec regula, si quidem Auctor indicare velit, quandonam ab Ecclesia iurisdictio delegetur. Vide infra quaest. 2., ubi mentio occurrit iurisditionis delegatae citra necessitatem extremam seu mortis articulum.

(*) Nihilominus s. C. EE. RR. 19. Iunii 1866. hoc dedit responsum. « Quoad dubium, an possit Vicarius Capitularis suspendere facultatem confessariorum, qui a defuncto Episcopo approbato fuerant *ad beneplacitum* et sine definito tempore, EEmm. Patres mihi praeceperunt rescribere, nullam esse difficultatem quoad sacerdotes seculares, quia cum dependeant immediate a iurisditione *ordinaria* Epi-

scopi, cui succedit Capitulum, sede vacante, gaudet consequenter Vicarius Capitularis plena potestate limitandi eorum facultatem eosque suspendendi ab audiendis confessionibus etc. ». Quo in responso id tanquam certum supponitur, facultatem concessam ab Episcopo *ad beneplacitum nostrum* perseverare, eo defuncto; secus enim locus non foret eiusdem limitationi et suspensioni. Quoad regulares vero eadem facultas ab Episcopo concessa *ad beneplacitum nostrum*, ita supponitur perseverare post Episcopi mortem, ut nec limitari nec suspendi possit a Vicario Capitulari.

collatus a Superiore, et ideo prae se ferens speciem veri tituli, licet ex aliqua causa vitio occulto nullitatis laboret. Sic Sacerdos, qui simoniace renuntiat Parochus, invalidum sortitur titulum ex Iure canonico; et si a legitimo (8) Episcopo fuerit in paroecia constitutus, titulum habet *coloratum*. Titulus vero mere existimatus ille est, qui a fidelibus adesse reputatur, licet non existat. His positis

Dico 1° Ecclesia certo supplet, si error sit *communis* inter fideles, et simul cum titulo *colorato* coniunctus. Ratio eruitur ex communi Theologorum interpretatione diversis locis iuris innixa. Ut enim aiunt, Ecclesia velut pia mater ad bonum animarum iurisditionem supplere merito censetur, cum id possit (9). — S. Lig. n. 572.

Dico 2° Probabilius etiam supplet Ecclesia, si adsit error *communis* sine titulo *colorato*, sed cum titulo tantum *existimato* seu *ficto*. Eadem enim urget ratio ac in casu praecedente, cum etiam in hac hypothesi innumerae animae perire possint. — Ita Suarez, Lugo, Lessius, Billuart, Bonacina, Diana, Henriquez, Pontius; etc.; et hoc putant probabile S. Lig., Viva, Elbel, Sporer, Roncaglia, Gobat, Holzmann, Hérinx, Cardenas, Gousset, etc. — Contradicunt tamen alii quidam, v. gr. Busemb., Navarrus, Sylvester, Caiet., Ugol., Covarr., etc.

Dico 3° Non censetur Ecclesia supplere iurisditionem, si error sit *privatus*, v. gr. si sit unius aut paucorum. Ratio est, quia Ecclesia non censetur supplere, nisi ratione boni communis, ad instar scilicet provisoris seu gubernatoris generalis, qui ad solum bonum generale societatis attendit, et bonum privatorum curae provisorum particularium relinquit. — Ita communissime Theologi contra paucos.

361. QUAER. — 3° An liceat absolvere cum iurisditione dubia?

Resp. Negative, nisi aliqua necessitas urgeat. S. Alphonsus n. 571. putat eiusmodi necessitatem adesse, 1° si urgeat praeceptum annuae confessionis; 2° si poenitens debeat Missam celebrare, vel communicare et alias notam infamiae incurreret; 3° si sacerdos ex obligatione celebrare teneatur.

QUAER. 4° An liceat absolvere cum iurisditione probabili?

Resp. Cum S. Alphonso lib. 6. n. 575.: *Sententia communis* (10),

(8) Fieri posset, ut titulus mere *coloratus* haberetur in Episcopo, qui parochum instituit; v. gr. si occulto simoniae vitio sedem ille occupasset: quo spectat casus tertius in C. *Statuimus* 107. Caus. 1. q. 1., illius scilicet, qui ordinatur *non simoniace a simoniaco*.

(9) Hoc aequè valet sive ordinariam,

sive delegatam quis habeat iurisditionem. Valet insuper, etiamsi Confessarius cognoscat, se iurisditionem non habere, v. gr. qui sciat elapsam sibi esse tempus approbationis, aut se vi sententiae secreto sibi intimatae, ab audiendis confessionibus suspensum.

(10) E tribus sententiis, quas de hac